608/00

Den 4. december 2000 blev i sag nr. 53.004:

xxxxxxx xxxxx xxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikring i PFA Pension, klager over selskabets afvisning af at udbetale forsikringens invalidesum.

Selskabet har afvist at udbetale invalidesummen under henvisning til, at klageren har afgivet urigtige oplysninger på tegningstidspunktet.

I forbindelse med tegningen af forsikringen udfyldte og underskrev klageren den 21/3 1995 følgende helbredserklæring:

"

1) Er De for tiden fuldstændig rask og arbejdsdygtig? Anfør i benægtende fald sygdommen. ☒ Ja ☐ Nej	
2) Har De inden for de sidste 3 år lidt af nogen alvorlig sygdom? ☒ Nej ☐ Ja	…
3) Har De inden for de sidste 3 år været undersøgt og/eller behandlet af læge, kiropraktor, fysioterapeut eller anden behandler, fået foretaget laboratorieundersøgelse eller været indlagt, undersøgt på sygehus, ambulatorium eller lignende? ☐ Nej ☒ Ja	Hvor *Rigshospitalet* For hvad *Sterilisation* Hvornår *1994 (april)* Hvor længe *2 dage* Evt. følger *ingen*
4) Har De nogensinde været syg eller sygemeldt i længere tid end 1 måned? ☒ Nej ☐ Ja	…

"

Ved skrivelse af 19/4 1995 meddelte selskabet klageren, at forsikringen var antaget med virkning fra den 21/3 1995.

Den 20/12 1999 modtog selskabet fra klageren en ansøgning vedrørende invaliditet. Af denne fremgår bl.a.:

"**Sygdommen** Hvilke sygdomme lider De af.
En dårlig bugspytkirtel - mangler ensymer, bløder-mangler faktor 8, piskesmæld, depression, kraftig underernæret.

Hvornår blev De syg
1969 -—>
Bruger De medicin *x* Ja Nej

I givet fald, hvilken medicin
pankreon, anafranil, codymagnyl, primperan

Læger/Hospitaler … På hvilke hospitaler har De været indlagt og i hvilke tidsrum
Herning Sygehus 1969-1974 indlagt flere gange. Rigshospitalet 1974. Kalundborg Sygehus 1995.

Sygemelding
Er De sygemeldt X Ja Nej I hvilket tidsrum
fra 9-11-99. …

Erhverv … Hvorledes påvirker sygdommen Deres erhvervsevne
Husker dårligt, langsom til arbejdet, forstår ikke en besked. Ondt i maven mange diareer, kvalme, træt. Ondt i hoved og nakke.

… **Diverse** Giv evt. med Deres egne ord en kort beskrivelse af sygdomsforløbet
Det startede med gentagne maveproblemer i 1969 som udmundede i flere operationer. Som følge deraf har H. haft problemer med maven helt livet. I 1997 blev det konstateret han havde en depression, men det har ikke været muligt at helbrede ham for den, tværtimod er den blevet værre og værre, hvilket gør at han i dag intet kan."

Af den medsendte lægerklæring fremgår bl.a.:
"

4. Af hvilken sygdom eller svaghed lider forsikrede/hvilken beskadigelse er sket? (Diagnose anført både på dansk og latin)	1) major depression 2) malabsorbtion (pankreatitis cronica)
a) Er behandlingen påbegyndt?	☐ Nej ☒ Ja
b) b) Hvilken behandling er påbegyndt/anvendt?	psykiatrisk behandling+medicinsk behandling af malabsorbtion (Pankreatin)
c) Behandlingens varighed?	Fremover
d) Følger forsikrede behandlingen?	☐ Nej ☒ Ja

5. a) Hvad er den formodede eller konstaterede årsag til lidelsen?	ad 1) ? ad 2) tidligere operationer for mavesår samt alkoholisme
b) Hvornår begyndte lidelsen?	ad 1) 1997 ad 2) 1996
c) Har tidligere lidelser haft indflydelse på den nuværende lidelse?	☐ Nej ☒ Ja - hvilke? se punkt 5
d) Har andre sygdomme eller svagheder haft indflydelse på den nuværende lidelse?	☐ Nej ☐ Ja - hvilke? alkoholproblemer

"

Af en skrivelse fra Kalundborg Sygehus til klagerens læge fremgår endvidere: "07.04.99 **MEDICINSK AMBULATORIUM** Foreløbige blodprøver er alle normale, dog bemærkes gennemgående lav albumin samt lav PP. Normal IgA og IgG. Længere samtale i dag med pt. og ægtefælle. Pt. anfører i forbindelse med flerårigt større alkoholforbrug, at have haft symptomer på kronisk pancreatisi med eksokrin … insuff., hvorfor pt. er anbefalet, at spise Pancreatin. Pt. oplyser spontant, at være alkoholiker, tager ikke Antabus. Har ikke rørt alkohol siden august 1998. I øvrigt bemærkes let trombocytose samt restinfiltrat på rtg. af thorax."

Af udskrivningsbrev fra Kalundborg Sygehus fremgår i øvrigt: "*Indlagt d. 11.11.99. * Udskrevet d. 13.12.99 … EPIKRISE Efter ophør for 1 års tid siden, af mangeårig svær alkoholmisbrug, …"

Af skrivelse af 16/2 2000 fra klagerens læge til selskabet fremgår endelig: "Der ønskes konkrete oplysninger om ovenståendes hæmofili, bugspytkirtelbetændelse og alkoholoverforbrug, og disse følger nedenfor, men indledningsvis vil jeg anføre, at hans hoveddiagnose er en svær svækkelsestilstand dels psykisk pga en tilsyneladende ubehandlelig depression (indlagt Amtshospitalet i Nykøbing Sjælland 11/1-9/2 2000), dels fysisk pga malabsorption på basis af kronisk pankreatitis. AD HÆMOFILI A: Diagnosen stillet 1985 (85% af normal mængde). Behandles kun ifm operationer. AD BUGSPYTKIRTELBETÆNDELSE: Mangeårig malabsorption. Indlagt på Kalundborg Sygehus 2 gange i 1999 til udredning heraf. Konklusion: Pankreatitis chronica. AD ALKOHOLMISBRUG: Jeg kender til alkoholproblemer i perioder siden 1994. Har mig bekendt været syge-

meldt i denne omgang fra 8/11 99. Det er mit skøn, at han er pensionsberettiget. Arbejdsevnen har længe været nedsat til en ubetydelighed."

Selskabet meddelte herefter klageren i skrivelse af 11/4 2000: "Ud fra de nu foreliggende helbredsoplysninger, må vi desværre meddele, at det ikke er muligt at fastholde vor antagelse af ovennævnte forsikring. Havde PFA Pension i marts 1995 (på tegningstidspunktet), været bekendt med de korrekte helbredsmæssige forhold, ville forsikringen allerede på dette tidspunkt være blevet afslået. Vi må derfor konkludere, at De ved etablering af forsikringen, har afgivet urigtige oplysninger, hvorfor forsikringen ikke yder dækning i henhold til Forsikringsaftalelovens regler om urigtige risikooplysninger §§ 4 - 10. Når sagen er færdigbehandlet vil De modtage opgørelse vedrørende tilbagebetaling af den indbetalte præmie."

Klageren er utilfreds med selskabet afgørelse og har i klagen af 25/4 2000 til nævnet anført: "Selvom det er depressionen og intet andet der er årsag til min sygdom, nægter PFA at udbetale invalidesummen, idet de hævder, at havde de haft kendskab til at jeg er 'bløder' i mild grad (får ingen medicin) og at jeg har problemer med min mave/bugspytkirtel hvis ikke jeg spiser min medicin (Pankreatin), ville de ikke ha' tegnet forsikringen. Det er efter min mening for nemt at påstå idet det ikke er årsagen til min sygdom. Det er udelukkende kun p.g.a. en svær depression, at jeg er syg."

Selskabet har heroverfor i skrivelse af 17/5 2000 til nævnet anført: "Vores afslag på udbetaling af invalidesum under Tryghedsgaranti skyldes, at ..(klageren) har afgivet urigtige helbredsoplysninger i helbredserklæringen af 21. marts 1995 (bilag D). ..(Klageren) har i erklæringen oplyst at være fuldstændig rask og at han ikke inden for de sidste tre år har lidt af nogen alvorlig sygdom. Han burde imidlertid have oplyst, at han havde et svært alkoholmisbrug, som fremgår af materialet fra Kalundborg Sygehus (bilag Hd og Hf) og som også er anført i lægeerklæringerne fra E.J. (bilag G og K). Han burde også have oplyst, at han efter flere operationer har haft problemer med maven hele livet, hvilket fremgår af ansøgningen (bilag F). Ligeledes burde han have oplyst om blødersygdommen og den kroniske bugspytkirtelbetændelse, der fremgår af ansøgningen (bilag F) og de lægelige oplysninger (bilag G, H og K). Forsikringsaftalen er derfor ikke bindende for os, da der er afgivet urigtige oplysninger og fortiet oplysninger ved tegningen,

jf. forsikringsaftalelovens § 4. Hvis Ankenævnet mod forventning ikke finder, at forholdet er omfattet af forsikringsaftalelovens § 4, er vi fri for ansvar ifølge § 6 stk. 1, da det er åbenbart, at vi ikke ville have overtaget forsikringen, hvis vi ved tegningen havde fået oplysninger om de nævnte lidelser. Vi indhenter gerne Bedømmelsesforeningens vurdering af dette, hvis Ankenævnet ønsker det. I så fald hører vi gerne fra Ankenævnet. Det er anført i klageskemaet, at ..(klageren) er uarbejdsdygtig på grund af en depression - som er opstået, efter at forsikringen blev tegnet i 1995 - og at uarbejdsdygtigheden ikke skyldes de andre lidelser, som er nævnt ovenfor. Vi må imidlertid afvise dette argument. Det følger af de nævnte bestemmelser, §§ 4 og 6 i forsikringsaftaleloven, at der ikke er dækning, hvis der er afgivet urigtige helbredsoplysninger, uanset om der er mere eller mindre årsagssammenhæng mellem de helbredsforhold, der er givet urigtige oplysninger om, og de helbredsforhold, der ellers ville kunne begrunde udbetaling af en forsikringsydelse. Dette er der flere grunde til. Det skyldes bl.a., at eksistensen af forskellige lidelser kan indebære forøget risiko for, at der senere vil opstå andre lidelser. F.eks. kan alkoholmisbrug generelt set medføre forøget risiko for visse psykiske lidelser. Det er på nuværende tidspunkt usikkert, om ..(klagerens) erhvervsevne er reduceret i tilstrækkelig grad til, at han opfylder betingelserne for udbetaling af invalidesummen, hvis der ikke var afgivet urigtige helbredsoplysninger. Hvis Ankenævnet mod vores forventning finder, at der ikke er afgivet urigtige helbredsoplysninger, må det klarlægges, om ..(klageren) opfylder betingelserne for udbetaling af invalidesummen."

Nævnet udtaler:
I den af forsikringstageren udfyldte og underskrevne helbredserklæring er der afgivet urigtige oplysninger, idet klageren ikke har oplyst om maveproblemer, bugspytkirtelbetændelse og hæmofili.

På dette grundlag kan nævnet ikke kritisere, at selskabet i medfør af forsikringsaftalelovens § 6 har annulleret forsikringen, idet nævnet må lægge til grund, at selskabet – såfremt de rigtige oplysninger havde foreligget – ville have afslået at tegne forsikringen.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

J. Hermann
formand